

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117200708
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrávová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117200708.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. JUDr. Antónie Kandrávej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana, v spore žalobkyne: U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. F. XX, F., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 90, konajúca na území SR prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Ružinovská 42, Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.022,52 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 17Csp/9/2017-35 zo dňa 11.10.2017, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmet konania

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.022,52 eur. Svoj nárok odôvodňovala tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov vo veci vedenej pod sp. zn. 17C/218/2015 o vydanie bezdôvodného obohatenia, bola v postavení spotrebiteľky úspešná.

Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 1.022,52 eur ako primerané finančné zadostučinenie, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobkyňi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 3 ods. 3, 5, § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v znení ku dňu 01.06.2008 a uviedol, že žalobkyňa preukázala úspešné uplatnenie porušenie práva a povinnosti žalovaným, stanovenej zákonom alebo osobitnými predpismi. Žalovaný preukázateľne porušil spotrebiteľské práva žalobkyne, pričom tieto porušenia odôvodňujú nárok na priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Z konania sp. zn. 17C/218/2015 vyplýva, že žalovaný zmluvný vzťah nastavil v rozpore s platnou právnou úpravou, poskytoval peňažné prostriedky protizákonne. Žalovaný dlhodobo v dvoch zmluvách, t. j. v zmluve o úvere, ako aj v zmluve o revolvingovom úvere, ako dodávateľ porušoval svoje povinnosti, ktoré mu vyplývali zo zákona č.

258/2001 Z. z., v znení ku dňu 11.06.2008, a to vo veľkom rozsahu. Výška primeraného finančného zadosťučinenia má byť adekvátne tomu, o čo sa chcel žalovaný obohatiť. Zodpovedá ujme, ktorá vznikla žalobkyni porušením spotrebiteľských práv zo strany dodávateľa, ako aj tomu, aby sa v budúcnosti žalovaný nedopúšťal takýchto porušení, ktoré spôsobili žalobkyni ujmu v nezákonnom preplatení úveru, teda k strate finančných prostriedkov. Výška finančného zadosťučinenia nemôže mať iba symbolický charakter, ale má mať aj dostatočne sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie a má byť aj pre žalobkyňu odmenou, že sa nepodrobila nekalému konaniu žalovaného. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Obsah odvolania žalovaného

4. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolania žalovaný. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Právna úprava účinná v čase uzatvorenia zmluvy nárok na priznanie finančného zadosťučinenia priznáva len na základe preukázania ujmy. Žalovaný nemal v čase uzavretia úverovej zmluvy možnosť sa žiadnym spôsobom oboznámiť s budúcou právnou úpravou, upravujúcou problematiku ochrany spotrebiteľa. Porušením zásady zákazu retroaktivity dôjde nie len k zneisteniu jeho postavenia ako veriteľa v právnom vzťahu so žalobkyňou ako spotrebiteľom, ale aj k narušeniu právnej istoty v celom právnom poriadku. Ujma žalobkyni nevznikla a nebola žalobkyňou preukázaná žiadnymi dôkazmi. Žalobkyňa čerpala a bezodplatne aktívne využívala peňažné prostriedky neprimerane dlhú dobu. Uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak žalovaný vydal bezdôvodné obohatenie, má aj celospoločenský presah. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má povahu sekundárnej kompenzácie. Priznaním primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni by došlo, vzhľadom na vydané bezdôvodné obohatenie, nielen k sekundárnemu potrestaniu žalovaného, ale aj k bezdôvodnému obohateniu žalobkyne na úkor žalovaného. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia nemožno v predmetnom prípade určiť, vzhľadom na to, že rozsah ujmy nebol žalobkyňou žiadnym spôsobom preukázaný. Primerané finančné zadosťučinenie nemá mať sankčný charakter, ale má slúžiť na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla a je preukázaná. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že súd žalobu zamietne a prizná žalovanému voči žalobkyni právo na náhradu trov konania, ako aj odvolacieho konania, vrátane trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

5. Žalobkyňa sa k doručenému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

Hodnotenie odvolacieho súdu

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378, § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ustanovených Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, a spôsobilosť porušenia práv alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu.

8. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný a diskriminovaný.

9. Odvolací súd, v nadväznosti na uplatnené odvolacie námietky uvádza, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobcovi ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.

10. Z rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/218/2015-11 zo dňa 14.03.2016 je zrejmé, že žalobkyňa úspešne uplatnila svoje spotrebiteľské práva voči žalovanému, ktorému bola uložená povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodného obohatenie vo výške 1.022,52 eur s 8,75% ročným úrokom z omeškania z priznanej istiny od 12.06.2015 do zaplatenia. Súd konštatoval, že v predmetnej veci nedošlo k platne uzavretej revolvingovej zmluve zo dňa 11.06.2008 pre nedostatok vôle žalobkyne, neurčitost' právneho úkonu a nedodržanie písomnej formy zmluvy o revolvingovom úvere. Žalovaný používa nekalé a klamlivé obchodné praktiky, pokiaľ takýmto spôsobom vnucuje revolvingový úver spotrebiteľom. Žalobkyňa celkovo uhradila žalovanému sumu 3.749,07 eur, pričom z karty čerpala sumu 2.726,55 eur, preto bol žalovaný povinný vydať bezdôvodné obohatenie vo výške zaplateného rozdielu. Aj s prihliadnutím na postoj žalovaného v konaní, ktorý spochybňoval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobkyňa bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty až do doby právoplatného skončenia konania vo veci samej. Je pritom zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa na úkor žalobcu snažil bezdôvodne obohatiť o sumu 1.022,52 eur. Žalobkyňa sa podaním žaloby úspešne domohla svojich práv voči žalovanému, čím je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

11. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané v prejednávanej veci odvolací súd považoval finančné zadosťučinenie vo výške, priznanej súdom prvej inštancie. Pri posudzovaní primeranosti odvolací súd zohľadnil predovšetkým výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil získať žalovaný, pričom rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, konanie, obdobné konaniu žalovaného, vyhodnotila ako úmyselné, s cieľom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je zároveň vyrovnaním ujmy žalobkyne a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, rovnako tak sankciou, postihujúcou žalovaného, ktorý protiprávne konal.

12. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Aplikujúc zásadu úspechu pri rozhodovaní o trovách konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnej žalobkyni. Z obsahu súdneho spisu však vyplýva, že žalobkyni v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto jej ich náhrada nebola priznaná (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 CSP).

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).